14/03/2024

Η Εργασία – Του Πρωτοπρεσβύτερου Θεμιστοκλή Μουρτζανού

/ Γνώμες

«Όποιος δεν εξοικειώθηκε με τη σωματική εργασία, ούτε την ψυχική δεν μπορεί να μάθει, διότι η μία γεννιέται απ’ την άλλη, όπως το στάχυ απ’ το απλό σπυρί. Εκείνος που δεν έμαθε την ψυχική εργασία στερείται τα πνευματικά χαρίσματα» (Αββάς Ισαάκ ο Σύρος)

- Γράφει ο Πρωτοπρεσβύτερος Θεμιστοκλής Μουρτζανός, Δρ. Θεολογίας

Η βιβλική διήγηση για τον κήπο του Παραδείσου αναφέρει ότι ο Θεός, αφού έπλασε τον άνθρωπο, τον έβαλε μέσα στον κόσμο, διότι αυτός είναι ο Παράδεισος, για να εργάζεται και να τον φυλάσσει από τη φθορά και το κακό. Η εργασία υπάρχει για να εξασφαλίζει στον άνθρωπο τα προς το ζην, να τον βοηθά να ικανοποιεί κάποιες επιθυμίες του που δίνουν ποιότητα στην καθημερινότητά του και, γιατί όχι, χαρά, ενώ μέσα από την εργασία ο καθένας ανοίγεται στο κοινωνικό περιβάλλον, χτίζει σχέσεις, μαθαίνει σε πλαίσια και όρια, αλλά, κυρίως, δημιουργεί. Η δημιουργικότητα είναι αυτή που καθιστά την εργασία επιθυμητή και όχι βάρος.

Το νόημα της εργασίας σήμερα είναι ένα από τα ζητούμενα για τον καθένα μας. Δεν είναι μόνο το φαινόμενο της ανεργίας. Είναι και η υποαπασχόληση, κάτω από συνθήκες εκμετάλλευσης, που γεννά ένα αίσθημα απαξίωσης στον εργαζόμενο. Είναι και η υπεραπασχόληση που καθιστά τους ανθρώπους workaholics, εθισμένους με την εργασία. Η εργασία για κάποιους είναι η ίδια η ζωή τους. Δεν μένουν στην καταξίωση ή στα χρήματα. Ζούνε για να εργάζονται, διότι αισθάνονται πως τίποτε άλλο δεν μπορεί να τους γεμίσει τον χρόνο τους. Συχνά, φτάνουν στο φαινόμενο του burn out, στο σύνδρομο της επαγγελματικής εξουθένωσης, το οποίο έρχεται ως απότοκο τόσο της σωματικής εξάντλησης, όσο και της συνειδητοποίησης ότι η ψυχή δεν βρίσκει νόημα που να διαρκεί και να δίνει ευτυχία στην εργασία.

Στην ασκητική μας παράδοση το αίτημα για εξοικείωση με τη σωματική εργασία πρέπει να εκπληρωθεί, ώστε ο άνθρωπος να περάσει στην ψυχική. Αν δεν μάθουμε να κοπιάζουμε, να νικάμε την αργία ως μητέρα πάσης κακίας, δεν θα μπορέσουμε να βρούμε τρόπο ώστε και η ψυχή μας να εργαστεί. Και εργασίες της ψυχής είναι η μελέτη, η προσευχή, η λατρεία του Θεού, όπως επίσης και το να δημιουργούμε από αγάπη για τους άλλους και για τον Θεό. Η μαγειρική, για παράδειγμα, θέλει κόπο, χρόνο και έμπνευση. Αν γίνεται από αγάπη, τότε τα πάντα είναι νόστιμα. Αν προσθέτουμε προσευχή, τότε η κάλυψη της βιοτικής ανάγκης γίνεται ευχαριστία στον Θεό, επαναφορά στον βιβλικό Παράδεισο.

Ο πολιτισμός μας σήμερα στηρίζεται στη σωματική διάσταση της εργασίας. Υιοθετεί ως ψυχική ανάπαυλα τη γιόγκα ως γυμναστική και αρνείται να δει τον τρόπο της παράδοσής μας. Να μπορέσουμε δηλαδή να συνδυάσουμε τον κόπο του σώματος με την έκφραση της αγάπης σε κάθε εργασιακό χώρο, σε κάθε ενασχόληση που έχουμε. Οι γονείς να μάθουν στα παιδιά ότι το διάβασμα στο σχολείο δεν είναι μόνο για να προοδεύσουν κοινωνικά μαθαίνοντας γράμματα, αλλά για να μπορέσουν να ελευθερώσουν τον νου από κατευθυνόμενες αντιλήψεις, να συζητήσουν για θέματα πέρα από την καθημερινότητα και τη ρηχότητα των Μέσων Κοινωνικής Δικτύωσης, να μοιραστούν γνώση που ελευθερώνει. Να

συνδέσουν την σωματική εργασία με την ψυχική, αυτή του αγώνα να μη κυριαρχήσουν τα πάθη, να δούμε τους άλλους ως πρόσωπα για να τα αγαπήσουμε, να τα συγχωρήσουμε, να χαρούμε με τα λίγα ή τα πολλά που μπορούμε να ανταλλάξουμε.

Και οι δύο μορφές εργασίες είναι η πρόταση της Εκκλησίας στον άνθρωπο, για να υπάρχει ισορροπία.

Πηγή: pemptousia.gr – themistoklismourtzanos.blogspot.com